



**אריאלה שרטריבאייר:**  
**„אני גם נגד תליית**  
**נאצים ועוזריהם!”**

נושא שיחות-הסלון אינו מתחלף בזמן האחרון. כבר לא כל-כך מדברים על הבורסה, וגם המודלים החדשים של המכוניות כבר אינם חדשים. גם על הניתוחים הפלסטיים כבר לא מדברים, מחוסר חידושים. עכשיו מדברים בעיקר על האינתיפאדה בכלל, ועל עונש-מוות. אבל כאן קורה דבר מעניין. החלוקה כמעט ברורה – בעלי דיעות ימניות הם בעד עונש-מוות, ובעלי דיעות שמאליות הם נגד עונש-מוות.

מדברים, מתווכחים, רבים, ואף צד אחד אינו משכנע את האחר בצידקתו. שאלתי את אריאלה שרטריבאייר, בתו של עוזי סברין שרטר, האיש היחידי בארץ שביצע עונש-מוות, כאשר הפעיל את מנגנון-התלייה והוציא להורג

**עונש מוות**

את אדולף אייכמן, מה חושבת בתו של שרטר על עונש-מוות.

אני לא אוהבת את החלוקה הזאת לימין ולשמאל, אני נגד מוחלט לעונש-מוות. אין לנו הזכות לקחת חיים של אף אחד. וזה מבלי להזכיר את העובדה שאם אנחנו נתחיל לתלות כאן אנשים, יתפסו אנשים שלנו ויתלו אותם.

● **ומה דעתך על עונש-מוות לנאצים ולעוֹדֵי ריהם?**

אני נגד עונש-מוות גם להם.

● **את חסה על חייהם של אנשים כמו אדולף אייכמן?**

אני לא חסה. אבל הקטע הזה, שמובילים אדם כרי להרוג אותו, קשה לי. יחד עם ההתנגדות שלי לעונש-מוות לנאצים – אין לי שום טענה לאנשים שיצאו משואה והם כעד. (דניאלה שמ"י)



**שמואל אבידור הכהן:**  
**„מאז שבוטלה הסנהדרין**  
**אין עונש-מוות!”**

שבועיים האחרונים, ובעיקר מאז הפיגוע באו"טובס „אגד", נשמעת דרישה מחודשת לעונש-מוות. דרישה שלא פסחה גם על אנשי-דת. שאלתי את הרב שמואל אבידור הכהן מהי עמדת ההלכה.

בימינו, אין עונש-מוות, מאז שבוטלה הסנהדרין, במאה הראשונה לספירה, אין עונש-מוות בישראל. יש פיתגם בתלמוד האומר שסנהדרין שהוציאה פסק-דין מוות, אפילו אחת ל-70 שנה, נקראה קטלנית. הגישה בתקופת הסנהדרין אומרת ש-משרבו הרוצחים, בטלו דיני-נפשות", מפנ שהת-ברר שדיני-נפשות אינם עוזרים.

נוסף על כך, כיתהמישפט בישראל אינו פוסק על-פי ההלכה. לפיכך אין כל רלוונטיות של ההלכה לחקיקה של מדינת-ישראל. המרינה אינה רתית ואינה מחוקקת חוקים בהתאם לתפיסת ההלכה.

● **איך אתה מסביר, אם כך, ההתבטאויות של אנשים דתיים, המצדדים בעונש-מוות?**

לדעתי הם לא עושים זאת כאנשים דתיים. אני לא בטוח שהם השכו על העניין עד הסוף מבחינה דתית. לא המניע

**דת**

הדתי הוא המניע אותם לדרוש עונש-מוות, להיפך, המניע הדתי היה צריך למנוע מהם לדרוש עונש-מוות. זוהי התפרצות של רגשות, ללא שום קשר לדת.

● **ומה דעתך האישית בעניין?**

זה לא אמצעי מועיל. במיוחד שבמיקרה של האוטובוס הוכח בצורה ברורה שהאדם היה מוכן למות. עונש-מוות אינו מרתיע. אדם המתכוון להרוג את זולתו מפקיר לא רק את דם הזולת, אלא גם את דמו שלו עצמו. אם נחזור לבסיס ההלכה: „הבא להורגך, השכם להורגו" זה אינו עונש, אלא מניעה. ברגע שהוא בא להורגך, הוא כאילו הפקיר את עצמו להיות נהרג.

● **אתה לא חושב שהמצב בארץ מחייב עונש-מוות?**

במצב הקיים היום כארץ עונשים לא ירפאו, צריך לרפא ולא לנקום, ועונש-מוות אינו מרפא. (אורית זרובבל)



**אלון ליאל:**  
**„הצרפתים לא הזמינו**  
**את השותפים לסיכסוך!”**

כל גדולי העולם התאספו להם בסוף השבוע בפאריס כדי לחגוג עם הצרפתים מלאת 200 שנה למהפכה הצרפתית. נשיאים מאסיה ואפריקה, אי-רופה ואמריקה – וישראל יוק! האם אותנו לא הזמינו, שאלתי את דובר מישרד-החוץ, הד"ר אלון ליאל.

הצרפתים, משיקולים שלהם, לא הזמינו את ראשי מדינות כל העולם. מאסיה, למשל, הוזמנו רק ראשי חמש מדינות, מדרום-אמריקה הוזמנו ראשי ארבע מדינות, וממהיורה התיכון, מהארצות המערבות נסיכסוך הישראלי-ערבי, לא הוזמן אף אחד.

**מדיניות**

● **אבל ראינו שם את מובארכ?**

מובארכ הגיע עם מישלחת אפריקאית. אם תשימו לב, תראי שמלבד מובארכ לא היה שם אף שליט ערבי אחד. הם החליטו, כנראה, לנטרל את השותפים לסיכסוך.

● **חשבתי שאנחנו לא הוזמנו, כי הם לא היו מינו ארצות שבראשם מלך, ונדוע להם שאצלנו יש אריק-מלך-יישראלי.**

את חוסכת שהם יודעים על זה? אגב, באמת הם לא הזמינו ארצות שבהם יש מלך. גם ספרד לא הוזמנה. מארגרט תאצ'ר היתה סם בגלל כינוס שבע המדינות המתועשות. בקיצור, לא יודע בדיוק מה היו השיקולים שלהם, אבל אנחנו לא היינו היחידים שלא הוזמנו, היו עוד הרבה ארצות שנציגיהם לא הוזמנו.

● **ואנחנו לא נעלבים מזה?**

אני לא חושב שאנחנו צריכים. (דניאלה שמ"י)

סופו 80